

Brussel, 22 mei 2023
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	de delegaties
nr. vorig doc.:	ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687 CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92
Betreft:	Conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het sluiten van een pact inzake het civiele GVDB

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen der lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over het sluiten van een pact inzake het civiele GVDB, die de Raad tijdens zijn zitting van 22 mei 2023 heeft goedgekeurd.

**CONCLUSIES VAN DE RAAD EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE
REGERINGEN DER LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN, OVER HET
SLUITEN VAN EEN PACT INZAKE HET CIVIELE GVDB**

Wij stellen dit pact inzake het civiele GVDB vast in een tijd waarin wij zeer bezorgd zijn over nieuwe of escalerende conflicten rondom de Europese Unie, over de terugkeer van oorlog in Europa met Ruslands niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde aanvalsoorlog tegen Oekraïne, en over grote geopolitieke verschuivingen. De huidige context wordt tevens beïnvloed door de opkomst van revisionistische acties, flagrante schendingen van het internationaal recht en de mensenrechten, democratische achteruitgang, aanhoudende instabiliteit en transnationale dreigingen, alsook klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor conflicten en crises, die het vermogen van de EU om haar belangen en die van haar partners te verdedigen op de proef stellen. Wij herhalen dat de EU meer verantwoordelijkheid moet nemen voor haar eigen veiligheid door op te treden in haar nabuurschap en daarbuiten.

Wij benadrukken de aanzienlijke bijdrage van het civiele gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) aan de internationale vrede en stabiliteit. Het civiele GVDB is in staat gebleken snel en doeltreffend uitdagingen op het gebied van buitenlands beleid aan te pakken en te voldoen aan de behoeften van onze partners. Een voorbeeld daarvan is de snelle instelling van nieuwe missies. Voortbouwend op twintig jaar ervaring en met name op de positieve resultaten die de lidstaten, de EDEO en de Commissiediensten hebben behaald sinds de vaststelling van het pact inzake het civiele GVDB in november 2018, alsook op het belangrijke werk dat alle civiele GVDB-missies verrichten, roepen wij ertoe op een nieuwe impuls te geven aan het civiele GVDB.

Wij herhalen dat wij er ons volledig voor inzetten het civiele GVDB te versterken, en vragen de doeltreffendheid, het effect, de flexibiliteit en de soliditeit van civiele GVDB-missies te vergroten, zodat zij huidige, opkomende en toekomstige veiligheidsuitdagingen op de nexus interne-externe veiligheid doeltreffender kunnen aanpakken in het kader van dit nieuwe pact inzake het civiele GVDB.

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE
REGERINGEN DER LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

HERINNEREND AAN de vastberadenheid van de EU en haar lidstaten om de op regels gebaseerde internationale orde staande te houden, met de Verenigde Naties als spil en met inachtneming van de beginselen van het VN-Handvest;

BENADRUKKEND dat het nodig blijft de rol en de capaciteit van de EU om op te treden als veiligheidsleverancier via het GVDB, te versterken, en HERINNEREND aan het hoge ambitieniveau op het gebied van veiligheid en defensie waarnaar wordt verwezen in het strategisch kompas voor veiligheid en defensie (strategisch kompas) van maart 2022;

ERAAN HERINNEREND dat de unieke kracht van de EU bij het voorkomen en beheersen van crises is dat zij in staat is zowel civiele als militaire middelen en vermogens in te zetten in het kader van een bredere geïntegreerde EU-aanpak van externe conflicten en crises;

ZICH BEWUST VAN de politieke relevantie en het toegenomen belang van het civiele GVDB als crisisbeheersingsinstrument, alsook van de bijdrage aan de internationale vrede en veiligheid van de 25 civiele GVDB-missies die sinds 2003 zijn opgezet, waarvan er momenteel 13 actief zijn, en zich dankbaar tonend aan de vrouwen en mannen die aan deze missies deelnemen;

ONDERSTREPEND dat voor een doeltreffender civiel GVDB de lidstaten de noodzakelijke capaciteiten moeten ontwikkelen, en HERHALEND dat het de verantwoordelijkheid van de lidstaten is civiele vermogens ter beschikking van de EU te stellen voor de uitvoering van het GVDB, zoals bepaald in het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU);

STEMMEN IN MET dit pact inzake het civiele GVDB, dat strategische richtsnoeren voor de versterking van het civiele GVDB bevat, alsook toezeggingen van de Raad en de lidstaten voor concrete maatregelen die moeten worden genomen en termijnen waarbinnen dit moet gebeuren.

I. STRATEGISCHE RICHTSNOEREN

BENADRUKKEN dat dit pact moet helpen het civiele GVDB doeltreffender te maken door middel van inspanningen om de EU beter in staat te stellen snel en krachtig OP te TREDEN, gastlanden en civiele GVDB-missies te BEVEILIGEN, te INVESTEREN in meer en betere vermogens, en SAMEN te WERKEN met gastlanden, derde landen en internationale organisaties;

ZIJN HET EROVER EENS dat het civiele GVDB:

- zal helpen om het EU-ambitieniveau te bereiken en de doelen van het strategisch kompas, waarin wordt gepleit voor een robuuster, flexibeler en modulairder civiel GVDB, te halen;
- gericht zal zijn op de prioriteiten van Feira, nl. het versterken van de politie, de rechtsstaat en het civiele bestuur in kwetsbare en conflictsituaties als zijn kerntaken, daarbij tevens wijzend op het belang van de hervorming van de veiligheidssector (SSR) en toezichthoudende taken;
- doeltreffend, flexibel, snel en efficiënt zal reageren op veranderende externe conflicten en crises en daarbij zal zorgen voor coördinatie en samenhang met de Commissiediensten en andere EU-actoren in het kader van de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises van de EU, en tegelijkertijd zal zorgen voor eigenaarschap en draagvlak op lokaal niveau, evenals voor samenwerking met alle betrokken gelijkgestemde actoren;
- vastberaden zal reageren om gedurende de gehele conflictcyclus snel op te treden en daarbij de kloof tussen vroegtijdige waarschuwing en vroegtijdige actie te dichten, en daarnaast de toegevoegde waarde van het civiele GVDB bij conflictpreventie, -oplossing en -stabilisatie zal erkennen, onder meer door middel van ondersteuning bij bemiddeling en dialoog, op basis van de prioriteiten van de EU en de lidstaten in gebieden van strategisch belang voor het extern optreden en van de beoordeelde behoeften van het gastland;

- in staat zal blijven om uitvoering te geven aan verschillende soorten civiele GVDB-missies binnen het gehele spectrum van crisisbeheersingstaken overeenkomstig de artikelen 42 en 43 VEU, waaronder monitoring, capaciteitsopbouw en adviesverstrekking, alsook aan missies van het uitvoerende type, zodat zij snel en doeltreffend kunnen reageren op bestaande en veranderende dreigingen en uitdagingen en cruciale tekortkomingen kunnen aanpakken;
- een modulaire en schaalbare aanpak aan de dag zal leggen wat betreft de omvang van civiele GVDB-missies, zonder eraan voorbij te gaan dat de omvang en het aantal missies zullen worden vastgesteld op basis van de veranderende behoeften ter plaatse, de beschikbare middelen en de prioriteiten en vermogens van de EU en de lidstaten; in dat verband de vereiste civiele vermogens zal ontwikkelen in een gestructureerd en regelmatig proces; profijt zal trekken van een systematische benadering van kennisbeheer; en baat zal vinden bij het bepalen en uitvoeren van kostenbesparende en kostenefficiënte maatregelen;
- zal bijdragen aan de bredere respons van de EU om huidige, opkomende en toekomstige veiligheidsuitdagingen, waaronder die in verband met georganiseerde criminaliteit, terrorisme, radicalisering en gewelddadig extremisme, irreguliere migratie, met inbegrip van mensenhandel en migrantensmokkel, corruptie, grensbeheer en maritieme veiligheid; ook rekening zal houden met veiligheidsuitdagingen in verband met het in stand houden en beschermen van cultureel erfgoed, inclusief de bestrijding van de illegale handel daarin, en met klimaatverandering en milieuverloedering, met inbegrip van milieucriminaliteit;
- waar nodig op het niveau van de lidstaten en de EU zal samenwerken met actoren op het gebied van justitie en binnenlandse zaken (JBZ), binnen hun respectieve mandaten, teneinde dreigingen en uitdagingen aan te pakken op de nexus interne-externe veiligheid, alsook zal zorgen voor meer synergie en samenhang tussen het interne en het externe optreden, ook bij vermogensontwikkeling;

- veerkrachtiger zal zijn en zal bijdragen aan de veerkracht en de respons van gastlanden bij hybride en cyberdreigingen en bij buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging;
- de mensenrechten systematisch zal bevorderen en integreren in alle activiteiten, en passende zorgvuldigheid op het gebied van mensenrechten, conflictsensitiviteit en de "berokken geen schade"-benadering aan de dag zal leggen om ervoor te zorgen dat het internationaal recht wordt nageleefd, en dan met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;
- de bescherming van burgers, Resolutie 2250 van de VN-Veiligheidsraad over jongeren, vrede en veiligheid, de agenda inzake kinderen en gewapende conflicten (CAAC), en bijzondere aandacht voor de bescherming van kinderen zal bevorderen;
- zal zorgen voor volwaardige, gelijke en zinvolle vertegenwoordiging van vrouwen in alle functies, ook in leidinggevende functies, met het oog op genderpariteit, en tegelijkertijd Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad over vrouwen, vrede en veiligheid en de daaropvolgende resoluties zal bevorderen door onder meer gendergelijkheid te bevorderen en systematisch op basis van genderanalyse een genderperspectief te integreren in de gehele planning en alle acties;
- bij alle externe werkzaamheden inspanningen zal leveren om veiligheidsuitdagingen in verband met klimaatverandering en milieuverloedering aan te gaan, en klimaat- en milieuaspecten zal integreren in de interne werkzaamheden van de missies teneinde bij te dragen aan de krachtige toezeggingen van de EU in het kader van de Europese Green Deal, overeenkomstig het strategisch kompas;
- het civiele GVDB en de bijdrage ervan aan de veiligheid van Europese burgers, lokale gemeenschappen en onze partners zichtbaarder zal maken en het politieke eigenaarschap ervan zal versterken, onder meer door sturing op ministerieel niveau.

II. TOEZEGGINGEN

De RAAD en de LIDSTATEN nemen het op zich het civiele GVDB te versterken. Daartoe verbinden zij zich tot het volgende:

De capaciteit om snel en krachtig te kunnen OPTREDEN vergroten om de partners in de inzetgebieden van civiele missies te ondersteunen, met name:

1. het civiele GVDB doeltreffender maken, om op efficiënte wijze betere en langdurigere resultaten te verwezenlijken in de gastlanden, ook in complexe omgevingen;
2. de missies een gericht en indien nodig aanpasbaar mandaat geven dat is afgestemd op de lokale behoeften, samen met welomschreven en haalbare einddoelstellingen en overgangs- en exitstrategieën waarbij rekening wordt gehouden met lokaal eigenaarschap, en zorgen voor snelle en goed onderbouwde besluitvorming van de Raad volgens overeengekomen procedures;
3. een modulaire en schaalbare aanpak blijven toepassen om de missies beter in staat te stellen om zich snel aan te passen aan veranderende uitdagingen en tegelijkertijd hun mandaat doeltreffend uit te voeren, daarbij gebruikmakend van EU-instrumenten en sequentiële of plug-in-inzet op maat, alsook van multinationale formaties zoals het Europees Gendarmeriekorps (EUROGENDFOR) of een groep lidstaten die in het kader van artikel 44 VEU optreden, naargelang het geval en conform de GVDB-besluitvorming; gerichtere vormen van civiele GVDB-steun onderzoeken;
4. mechanismen voor snelle respons herzien en een civiele staat van paraatheid bepalen zodat binnen 30 dagen 200 deskundigen kunnen worden ingezet, ook in complexe situaties;

5. zorgen voor een onafhankelijke evaluatie van het effect van civiele GVDB-missies, in aanvulling op de bestaande instrumenten en praktijken; een systeem van regelmatige beoordeling van de prestaties van missies invoeren; een systematische benadering van kennisbeheer en organisatorisch leren ontwikkelen;
6. synergie en complementariteit tussen de civiele en de militaire dimensie van het GVDB en tussen veiligheids- en defensie-initiatieven in het kader van het strategisch kompas bevorderen, ook op het gebied van beleid, opleiding en oefeningen en de planning en uitvoering van missies en operaties, met inachtneming van de toepasselijke wettelijke en financiële voorschriften;
7. de geïntegreerde aanpak van externe conflicten en crises verder operationeel maken om een samenhangender en doeltreffender engagement van de EU te waarborgen, door de banden te versterken tussen het civiele GVDB en andere EDEO-structuren, waaronder de EU-delegaties, alsook met programma's, agentschappen en projecten van de Commissie en acties en activiteiten van de lidstaten; ervoor zorgen dat de planning, het ontwerp en de uitvoering van alle relevante maatregelen en instrumenten volledig gecoördineerd verlopen en elkaar onderling versterken, en daarbij voortbouwen op vroegtijdige waarschuwing en conflictanalyse en optimaal gebruikmaken van de bemiddelings- en dialooginstrumenten van de EU, in overeenstemming met het concept voor EU-vredesbemiddeling van 2020, het stabilisatieconcept, de hervorming van de veiligheidssector, en het ontwapenings-, demobilisatie- en re-integratiebeleid.

Gastlanden en civiele GVDB-missies BEVEILIGEN tegen snel veranderende dreigingen om te reageren op externe conflicten en crises, de capaciteiten van de gastlanden te versterken, en de EU en haar burgers te beschermen, met name:

8. de rechtsstaat en verantwoordingsplicht in de gastlanden bevorderen en de nexus interne-externe veiligheid versterken door gedurende de volledige plannings-, uitvoerings- en overgangsfasen voor betere coördinatie en samenwerking te zorgen tussen civiele GVDB- en JBZ-actoren op het niveau van de lidstaten en de EU, naargelang het geval en binnen hun respectieve mandaten en bevoegdheden;
9. de weerbaarheid tegen en de respons op hybride en cyberdreigingen en buitenlandse informatiemaniplatie en inmenging verbeteren, en daarbij complementariteit met andere instrumenten en actoren nastreven en overlapping ermee voorkomen, alsook een meer systematische aanpak van technologische innovatie voor het civiele GVDB hanteren en een samenhangende en duidelijke communicatiestrategie uitstippelen;
10. de mensenrechten bevorderen en systematisch mainstreamen, passende zorgvuldigheid op het gebied van mensenrechten aan de dag leggen, en de naleving van het internationaal recht waarborgen, met name het internationaal recht inzake de mensenrechten en het internationaal humanitair recht;
11. de uitvoering van Resolutie 1325 van de VN-Veiligheidsraad over vrouwen, vrede en veiligheid en de daaropvolgende resoluties bevorderen teneinde onder meer te zorgen voor volwaardige, gelijke en zinvolle deelname van vrouwen in alle aspecten van vrede en veiligheid, met het oog op genderpariteit, door bijvoorbeeld gendergelijkheid te bevorderen en systematisch op basis van genderanalyse een genderperspectief te integreren in de gehele planning, uitvoering en evaluatie van het civiele GVDB;

12. bij alle externe missiewerkzaamheden inspanningen leveren om veiligheidsuitdagingen in verband met klimaatverandering en milieuverloedering en -uitputting aan te gaan, en milieuoverwegingen integreren in alle interne werkzaamheden van het civiele GVDB, en zo overeenkomstig de Europese Green Deal geleidelijk toewerken naar klimaatneutraliteit in 2050;

INVESTEREN in meer en betere vermogens teneinde ervoor te zorgen dat de vermogens die de EU nodig heeft om het volledige scala van civiele GVDB-missies te kunnen uitvoeren, worden ontwikkeld en aangeboden, met name:

13. gezamenlijk het aantal gedetacheerde deskundigen bij alle missies en op alle niveaus verhogen, teneinde hun totale aandeel op minstens 70 % van het internationale personeel te brengen en tegelijkertijd te streven naar 100 % gedetacheerd personeel in alle bestuursposen, operationele posen en belangrijke functionele posen;
14. grotere bijdragen leveren en de betrokken nationale structuren en procedures, zoals besluitvorming, financiering en wetgeving, verbeteren;
15. een regelmatig en gestructureerd proces voor de ontwikkeling van civiele GVDB-vermogens opzetten om de vermogensbehoeften te beoordelen, vereisten te ontwikkelen, een kloofanalyse uit te voeren en jaarlijks de in het kader van dit pact geboekte vooruitgang te evalueren, teneinde alle vermogens te ontwikkelen die nodig zijn om alle in de artikelen 42 en 43 VEU vastgelegde crisisbeheersingstaken te verrichten;

16. het beleid, het beheer en de procedures inzake personele middelen van het civiele GVDB op alle niveaus verbeteren, onder meer door:
- a) het verder ontwikkelen en volledig uitvoeren van het beleid en de procedures voor werving en selectie, mede door veelzijdigere profielen aan te moedigen, de transparantie te vergroten, de werving te bespoedigen en de EDEO-procedures en de nationale procedures beter op elkaar af te stemmen;
 - b) het aanzienlijk vergroten van de deelname van vrouwen aan het civiele GVDB onder het internationale personeel, teneinde gezamenlijk een vertegenwoordiging van minstens 40 % te halen en tegelijkertijd naar genderpariteit te streven;
 - c) het verbeteren van de beschikbaarheid van nationale deskundigen bij en van hun deelname aan civiele GVDB-missies, onder meer door de mogelijkheden te verkennen om hun deelname beter te integreren in loopbaantrajecten en om deskundigen op instapniveau bij missies te detacheren;
- het blijven leveren van inspanningen om de vertegenwoordiging van deskundigen van de lidstaten in civiele GVDB-missies te vergroten;
- d) het evalueren van de arbeidssituatie van internationale arbeidscontractanten en het beperken van de totale uitzendduur van alle arbeidscontractanten;
 - e) het waarborgen van een veilige en inclusieve werkomgeving en het uitvoeren van de nodige herzieningen van beleid en procedures, onder meer door de gedragscode te evalueren en volledig toe te passen en meer preventieve maatregelen te nemen;
 - f) het investeren in leiderschap en management van de missies op alle niveaus;

17. voorzien in een solidere en realistischere GBVB-begroting die aansluit bij de behoeften van nieuwe en lopende civiele GVDB-missies en een snel, flexibel en kostenefficiënt gebruik ervan om deze missies te ondersteunen, door te zorgen voor goed financieel beheer en zorgvuldige prioritering van de bestaande middelen;
18. de opleiding op het gebied van GVDB verder ontwikkelen en ervoor zorgen dat alle internationale deskundigen en ander missiepersoneel worden opgeleid overeenkomstig het herziene EU-beleid inzake opleiding voor het GVDB en het opleidingsprogramma voor het GVDB, met inbegrip van de vastgestelde vereisten;

<i>SAMENWERKEN MET PARTNERS, d.w.z. gastlanden, derde landen en internationale organisaties, met name:</i>
--

19. wijzen op het belang van lokaal eigenaarschap wat betreft het civiele GVDB teneinde langdurige resultaten neer te zetten en de veerkracht, stabiliteit en veiligheid van de gastlanden te vergroten, waarbij wordt gestreefd naar synergieën en de regelmatige en inclusieve samenwerking en dialoog met het maatschappelijk middenveld op alle niveaus worden verbeterd en tegelijkertijd het belang van een vraaggerichte en op behoeften gebaseerde aanpak wordt erkend;
20. de partnerschappen versterken met gelijkgestemde derde landen die de waarden en doelstellingen van de EU delen, onder meer door hun bijdragen aan de civiele GVDB-missies te bevorderen onder overeengekomen voorwaarden; de partnerschappen met internationale en regionale organisaties verbeteren, met name met de Verenigde Naties (VN), op basis van het strategisch partnerschap tussen de VN en de EU inzake vredesoperaties en crisisbeheersing, met de Noord-Atlantische Verdragsorganisatie (NAVO) en de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), en met de Afrikaanse Unie (AU), met strikte inachtneming van het institutionele kader en de overeengekomen beginselen en procedures van de EU.

III. VOLGENDE STAPPEN

De RAAD en de LIDSTATEN verzoeken de hoge vertegenwoordiger en de Commissie om de uitvoering van bovengenoemde toezeggingen te ondersteunen, in volledige overeenstemming met het toepasselijk juridisch kader en de mandaten van de verschillende actoren van de EU, binnen de huidige en toekomstige plafonds van de Financiële Programmering van het GBVB, en in overleg met de lidstaten.

De RAAD en de LIDSTATEN komen overeen:

- een jaarlijks proces te starten voor de evaluatie van de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van dit pact, op basis van de hierin en in de nationale uitvoeringsplannen van de lidstaten vooropgestelde resultaten. De evaluatie moet in kaart brengen welke vooruitgang is geboekt en welke uitdagingen nog moeten worden aangepakt, en moet helpen deze uitdagingen aan te gaan, door middel van een gezamenlijke inspanning van de betrokken actoren van de EU, waaronder de lidstaten, alsook van de lidstaten onderling;
- in de tweede helft van 2023 een eerste jaarlijkse toetsingsconferentie in het kader van dit pact te houden;
- een evaluatie- en follow-upmechanisme op te zetten voor de door de EU en de lidstaten geboekte vooruitgang, in het kader van het regelmatige en gestructureerde proces voor de ontwikkeling van civiele vermogens;

- met op de lokale belanghebbenden, de nationale tegenhangers en het algemene publiek toegesneden strategische communicatie te komen om het civiele GVDB meer zichtbaarheid te geven, de voordelen ervan te belichten en de publieke steun ervoor te vergroten;
- de hoge vertegenwoordiger te verzoeken elk jaar tijdens de Raad Buitenlandse Zaken een debat over het civiele GVDB te houden, waarvoor zo nodig de bevoegde ministers van Justitie en Binnenlandse zaken kunnen worden uitgenodigd;
- dit pact zo spoedig mogelijk en uiterlijk voor het begin van de zomer in 2027 volledig uit te voeren, rekening houdend met de geboekte vooruitgang in het kader van het strategisch kompas.

Vooropgestelde resultaten van dit pact inzake het civiele GVDB

OPTREDEN

1. In 2024 zal de EDEO in overleg met de lidstaten een reeks leidende beginselen voorstellen om de doeltreffendheid, efficiëntie, flexibiliteit en soliditeit te waarborgen en de samenhang van civiele GVDB-missies te vergroten.

In 2024 zal het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (CPCC) als het hoofdkwartier op operationeel niveau voor civiele GVDB-missies zijn doeltreffendheid en capaciteit verder vergroten en worden versterkt op basis van een routekaart voor zijn organisatorische hervorming, die is opgesteld in overleg met de lidstaten en met inachtneming van de toepasselijke wettelijke en financiële voorschriften. Met de steun van het civiele hoofdkwartier zal de commandant civiele operaties het commando en de controle van de civiele GVDB-missies blijven versterken.

2. In 2024 zal de EDEO een keuzenota voor een herziene, duidelijk omschreven methode voor strategische evaluaties voorstellen om een modulaire en schaalbare benadering mogelijk te maken tijdens de planning en uitvoering van civiele GVDB-missies. De lidstaten zullen ervoor zorgen dat de civiele GVDB-missies een gericht mandaat en gedetailleerde en haalbare einddoelstellingen hebben, met inbegrip van overgangs- en exitstrategieën, rekening houdend met de geboekte vooruitgang en de mogelijke uitdagingen die de missies kunnen beletten hun mandaat doeltreffend uit te voeren.

3. Met ingang van 2024 zullen alle missies een modulaire en schaalbare benadering volgen ter vergroting van hun vermogen om zich snel aan te passen aan veranderende uitdagingen, gestoeld op politieke controle en strategische leiding door de Raad, waarbij een beroep kan worden gedaan op gespecialiseerde (eventueel vooraf samengestelde) teams, bezoekende deskundigen, en multinationale formaties zoals de EUROGENDFOR, die ter beschikking worden gesteld door de lidstaten en JBZ-agentschappen, naargelang het geval en binnen hun respectieve mandaten.

Met ingang van 2023 zullen de lidstaten zich op basis van EDEO-voorstellen beraden op vormen van gerichtere steun, zoals (maar niet beperkt tot) de inzet van deskundigen op het gebied van civiele crisisbeheersing in de EU-delegaties of in de instellingen van de gastlanden.

4. In 2027 zal de EU binnen 30 dagen 200 deskundigen kunnen inzetten. In 2025 zal de EDEO, zich ook baserend op modulaire en schaalbare elementen, de mechanismen voor snelle respons herzien, en daarbij overwegen oefeningen uit te voeren, teneinde het reactievermogen te vergroten en een civiele staat van paraatheid te bepalen. Het gaat hierbij ook om het vermogen om deze op korte termijn in te zetten in complexe omgevingen, met de nodige aandacht voor veiligheid en zorgplicht. Na het verstrijken van het huidige, op raamovereenkomsten gebaseerde systeem zullen de EDEO en de bevoegde Commissiediensten een mogelijke hybride oplossing met fysieke opslag en raamovereenkomsten bekijken.

5. a) In 2024 zal de EDEO, op basis van een in 2023 te presenteren concept rond de onafhankelijke evaluatie van het effect en de doeltreffendheid van missies, in nauwe samenwerking met de lidstaten, de bevoegde Commissiediensten en andere belanghebbenden het effect van missies evalueren, wat zal worden meegenomen in de strategische evaluaties van missies.

b) Met ingang van 2024 zal de EDEO regelmatig prestatiebeoordelingen van alle missies uitvoeren en toezien op de uitvoering van hun aanbevelingen.

c) In 2025 zal de EDEO, voortbouwend op het algemene kader van de geïntegreerde aanpak, een systematische benadering van kennisbeheer en organisatorisch leren invoeren, en zijn jaarlijkse proces met betrekking tot de lessen uit GVDB-missies zodanig herzien dat er meer systematisch gevolg kan worden gegeven aan de getrokken lessen.

6. Met ingang van 2023 zullen de Raad en de lidstaten bij alle besluitvorming over het civiele GVDB civiel-militaire synergie blijven ontwikkelen, in voorkomend geval met inachtneming van de toepasselijke wettelijke en financiële voorschriften. In 2025 zal de EDEO in overleg met de bevoegde Commissiediensten de operationele coördinatie tussen civiele en militaire commandostructuren op centraal niveau en ter plaatse verbeteren door middelen en deskundigheid in de inzetgebieden te delen, te voorzien in gezamenlijke opleiding en oefeningen, en de Gezamenlijke Cel ondersteuningscoördinatie (JSCC) een belangrijkere rol te laten spelen.

7. In 2024 zal de EDEO regelmatig en met kennis van zaken verslag uitbrengen over de toepassing van de geïntegreerde aanpak met betrekking tot het civiele GVDB, dit ter bevordering van de synergie en samenhang tussen de verschillende thematische beleidsterreinen, en van planning tot uitvoering en transitie. Deze verslaglegging zal worden gebaseerd op versterkte coördinatie, onder meer door middel van geconsolideerde matrixen voor een geïntegreerde aanpak. Met ingang van 2023 zal de EDEO systematisch conflictanalyse en conflictsensitiviteit toepassen bij de planning, uitvoering en herziening van civiele GVDB-missies, alsook systematisch dialoog en bemiddeling in overweging nemen, conform het concept voor EU-vredesbemiddeling van 2020.

BEVEILIGEN

8. Met ingang van 2023 zullen de EDEO en de lidstaten in de gastlanden duurzame hervormingen van de rechtsstaat en de ondersteuning van de governance van de veiligheidssector bevorderen, evenals verantwoordingsplicht en corruptiebestrijding, onder meer door alle onderdelen van de justitieketen te versterken om een doeltreffend antwoord te bieden op veiligheidsuitdagingen.

De EDEO, de Raad, de lidstaten en de bevoegde Commissiediensten zullen met strikte inachtneming van hun respectieve verantwoordelijkheden en rekening houdend met de beschikbare middelen, de prioriteiten en de behoeften van de betrokken actoren, de GVDB-JBZ-samenwerking verder bevorderen, en jaarlijks verslag uitbrengen over de geboekte vooruitgang. Bij nauwere samenwerking moet rekening worden gehouden met de respectieve miniconcepten en relevante prioriteiten van het Europees multidisciplinair platform tegen criminaliteitsdreiging (Empact), en moet worden gestreefd naar meer uitwisseling van informatie, coördinatie en zinvolle bijdragen aan planningsprocessen, naar uitbreiding van de relevante deskundigheid, en naar het houden van specifieke bijeenkomsten van de bevoegde voorbereidende instanties van de Raad. Met ingang van 2023 zullen alle lidstaten hun interne coördinatie verbeteren met het oog op nauwere samenwerking tussen de civiele GVDB- en de nationale JBZ-actoren.

9. In 2024 zullen de lidstaten met de steun van de EDEO de nodige vermogens beschikbaar stellen om de weerbaarheid van de gastlanden, indien van toepassing, en van de civiele GVDB-missies tegen en de respons op hybride en cyberdreigingen alsook buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging te vergroten. In 2024 zal de EDEO in samenwerking met de lidstaten richtsnoeren inzake cyberbeveiliging uitvoeren voor civiele GVDB-missies. In 2026 zal de EDEO een beveiligde omgeving voor communicatie- en informatiesystemen ontwikkelen waarin alle civiele GVDB-missies en het civiele hoofdkwartier met elkaar zijn verbonden. In 2026 zullen de EDEO en de Commissiediensten in nauw overleg met de lidstaten een strategie uitstippelen voor en investeren in opkomende en disruptieve technologieën, zoals artificiële intelligentie, teneinde de steun aan civiele GVDB-missies verder te digitaliseren en technische instrumenten te ontwikkelen, waarbij naargelang het geval wordt gestreefd naar synergie met het programma Digitaal Europa. In 2024 zullen de EDEO en de lidstaten de communicatiecapaciteit en -instrumenten van zowel missies als het civiele hoofdkwartier verbeteren zodat het civiele GVDB wordt ondersteund met langdurige en deugdelijke communicatiestrategieën.

10. Om ervoor te zorgen dat de mensenrechten en passende zorgvuldigheid op het gebied van mensenrechten in acht worden genomen, worden bevorderd en worden beschermd, zal de EDEO in 2024 in alle planningsdocumenten van civiele GVDB-missies effect- en risicobeoordelingen op het gebied van mensenrechten opnemen, en bij de uitvoering van missies conflictsensitiviteit en de "berokken geen schade"-benadering waarborgen. Met ingang van 2023 zullen de lidstaten ervoor zorgen dat de civiele GVDB-missies over mensenrechtenadviseurs beschikken en dat de deskundigheid ter zake in de operationele onderdelen wordt aangescherpt. Met ingang van 2024 zal de EDEO het jongerenactieplan in het externe optreden van de EU toepassen, en de CAAC-agenda integreren in de plannings- en de operationele activiteiten, met bijzondere aandacht voor de bescherming van kinderen;

11. Met ingang van 2024 zullen de EDEO en de lidstaten ervoor zorgen dat er systematisch een genderperspectief wordt geïntegreerd, onder meer door te waarborgen dat de civiele GVDB-missies worden uitgevoerd in lijn met genderanalyses, dat zij over genderadviseurs beschikken en dat de deskundigheid ter zake in de operationele onderdelen wordt aangescherpt. De EDEO en de lidstaten zullen ook inzetten op genderresponsief leiderschap en systematisch seksueel en gendergerelateerd geweld aanpakken in de plannings-, de uitvoerings- en de overgangsfase, onder meer door een concept te ontwikkelen over het voorkomen van en het reageren op seksueel en gendergerelateerd geweld, met inbegrip van conflictgerelateerd seksueel geweld, in de context van het civiele GVDB.

12. In 2025 zal de EDEO in overleg met de bevoegde Commissiediensten de deskundigheid en analysecapaciteit verbeteren, evenals richtsnoeren verstrekken over duurzame aanbestedingspraktijken, energie- en wateroptimalisering, en groene technieken en logistiek. In 2025 zullen de lidstaten er ook voor zorgen dat alle missies over een milieuadviseur beschikken, die verslag zal uitbrengen over de milieuvoetafdruk van de missies en milieubeheersystemen zal invoeren. Met ingang van 2023 zullen de lidstaten op voorstel van de EDEO bekijken welke rol civiele GVDB-missies eventueel kunnen spelen bij het aangaan van veiligheidsuitdagingen in verband met klimaatverandering en milieuverloedering. Met ingang van 2023 zullen alle missies hun milieuprestaties en klimaatgeletterdheid op alle niveaus continu verbeteren.

INVESTEREN

13. De lidstaten zeggen toe om met ingang van 2023 een grotere bijdrage te leveren aan het civiele GVDB, in de vorm van personeel, uitrusting, opleiding, ondersteuning bij oefeningen, financiële bijdragen of op andere wijze.

14. In 2024 zullen de lidstaten hun nationale uitvoeringsplannen verder uitwerken, in lijn met dit pact en het geplande proces voor de ontwikkeling van civiele vermogens, met gebruikmaking van informele clusters, met de steun van het Europees kenniscentrum voor civiele crisisbeheersing, de particuliere sector en de academische wereld, voor zover relevant en op verzoek van de lidstaten.

15. In 2024 zullen de EDEO en de lidstaten, in nauw overleg met de Commissiediensten, een regelmatig en gestructureerd proces voor de ontwikkeling van civiele vermogens opzetten. Tijdens dit proces zal worden gekeken wat de vermogensbehoeften zijn qua personeel, uitrusting en technologie; concepten, procedures en opleiding. Ook zullen vereisten worden uitgedacht, zal een kloofanalyse worden uitgevoerd, zullen de vorderingen ten aanzien van dit pact inzake het civiele GVDB regelmatig worden geëvalueerd, en zal aan vermogensplanning worden gedaan, een en ander met het algemene doel om de doeltreffendheid van de missies te vergroten. Tijdens een jaarlijkse conferentie over civiele vermogens zal de balans worden opgemaakt van de gemaakte vorderingen en zal sturing worden gegeven voor de te volgen koers. Daartoe zullen de lidstaten de vermogens ontwikkelen en leveren die de EU nodig heeft om het volledige scala van civiele GVDB-missies uit te voeren. In voorkomend geval kunnen de lidstaten de particuliere sector en de academische wereld betrekken bij de ontwikkeling van de nodige vermogens op onder meer het gebied van technologie, uitrusting en logistiek.

16. Dankzij de verhoogde bijdragen van de lidstaten zal het beheer van de personele middelen van het civiele GVDB worden verbeterd:

a) In 2024 zal de EDEO, in nauwe samenwerking met de lidstaten, het toezicht, de ondersteuning en het advies voor selectie en werving in civiele GVDB-missies verder uitwerken en verbeteren.

In 2025 zullen de lidstaten zich beraden op methoden voor loopbaanontwikkeling om bekwaam personeel aan te trekken en te behouden, ondersteund door stimulansen van de Commissiediensten, voor zover relevant en passend. In 2024 zal de personeelscapaciteit van het civiele hoofdkwartier worden versterkt, onder meer met bijdragen van de lidstaten.

b) In 2025 zullen de lidstaten het aantal vrouwelijke kandidaten voor het civiele GVDB verhogen teneinde de participatie van vrouwen collectief te verhogen tot ten minste 40 % van het internationale personeel, en op alle niveaus en met name in hogere leidinggevende functies tegen het einde van dit pact te komen tot genderpariteit. Daartoe zal de EDEO de strategie en het actieplan ter bevordering van de deelname van vrouwen aan civiele GVDB-missies actualiseren.

c) Met het oog op het verbeteren van de beschikbaarheid van nationale deskundigen bij en van hun deelname aan civiele GVDB-missies zullen de lidstaten in 2024 in hun nationale uitvoeringsplannen onder meer evaluaties opnemen van nationale procedures, wetgeving en begrotingen, waarbij zij de mogelijkheden zullen overwegen om loopbaantrajecten te verbeteren en de zichtbaarheid en het politieke eigenaarschap van het civiele GVDB te vergroten.

In 2024 zal de EDEO, in nauwe samenwerking met de lidstaten en betrokken belanghebbenden, de mogelijkheden bekijken om deskundigen op instapniveau bij missies te detacheren.

Vanaf 2023 zullen de EDEO en de lidstaten, in lijn met de selectieprocedures voor internationaal personeel, blijven streven naar een brede vertegenwoordiging van deskundigen van de lidstaten in civiele GVDB-missies.

- d) In 2024 zullen de EDEO en de bevoegde Commissiediensten de arbeidssituatie van internationale arbeidscontractanten in civiele GVDB-missies evalueren en zich beraden over de maximale totale duur van de inzet van internationale arbeidscontractanten en lokaal personeel, op basis van een aan de lidstaten voor te leggen keuzenota.
- e) In 2025 zal de EDEO, in nauwe samenwerking met de lidstaten en in overleg met de bevoegde Commissiediensten, een brede strategie ontwikkelen om een veilige en inclusieve werkomgeving te waarborgen. Met deze strategie zullen alle relevante beleidsmaatregelen en instrumenten aan elkaar worden gekoppeld, zoals (maar niet beperkt tot) leiderschap, personele middelen en opleiding. De EDEO zal de gedragscode zo spoedig mogelijk herzien en volledig toepassen, en de uitvoering ervan ondersteunen via een onafhankelijke entiteit, en tegelijkertijd de preventieve inspanningen versterken. De EDEO brengt om de twee jaar verslag uit over de lopende inspanningen om de strategie uit te voeren en houdt regelmatig personeelsenquêtes om de werkzaamheden te sturen. De EDEO en de lidstaten zullen de veiligheid en beveiliging van het personeel dat bij civiele GVDB-missies wordt ingezet, versterken door de verantwoordelijkheden van de bij de vervulling van de zorgplicht betrokken actoren duidelijk te omschrijven en de vereiste professionele capaciteiten op centraal niveau en bij missies te waarborgen.
- f) In 2024 zullen de EDEO en de lidstaten investeren in de leiderschapsvaardigheden van hogere leidinggevenden, waaronder genderresponsief leiderschap. De EDEO en de lidstaten zullen de leiderschapscultuur, het gedrag en de capaciteiten in het civiele GVDB versterken en ervoor zorgen dat bij de werving en beoordeling van mensen in leidinggevende functies systematisch rekening wordt gehouden met de juiste leiderschapsvaardigheden.

17. a) Met ingang van 2023 zullen de EDEO en de bevoegde Commissiediensten meer instrumenten ontwikkelen om de civiele GVDB-missies te ondersteunen zodat deze optimaal gebruikmaken van hun toegewezen begrotingen, de besteding van de begrotingsmiddelen te monitoren en meer structurele kostenbesparende maatregelen aan te wijzen om een gezond financieel beheer van alle missies te waarborgen. De lidstaten verzoeken de diensten van de Commissie zich te beraden op alternatieve duurzame financiering en opties aan te dragen voor niet-GVDB-activiteiten die momenteel onder de GVDB-begrotingsonderdelen van de GBVB-begroting vallen.

Kostenbesparende instrumenten omvatten (maar zijn niet beperkt tot) een begrotingsaanpassingsmechanisme voor de toewijzing van missiebegrotingen van nieuwe mandaten op basis van absorptiepercentages van eerdere mandaten en een verhoogd gebruik van een reserve voor onvoorziene uitgaven om meer flexibiliteit te hebben. De EDEO en de bevoegde Commissiediensten zullen zorgen voor coördinatie bij het opzetten van een nieuwe GVDB-missie en bij het opstellen van planningsdocumenten en begrotingen.

17. b) In 2024 zal de EDEO, in overleg met de bevoegde Commissiediensten, opties uitwerken voor een concept van opleiding en uitrusting dat is ingebed in de bredere inspanningen van de EU voor landenspecifieke hervormingen, teneinde de activiteiten van civiele GVDB-missies in het kader van hun mandaten te ondersteunen. De Raad moet hierover overeenstemming bereiken.

18. In 2025 zullen de lidstaten hun opleidingsmogelijkheden, waaronder hybride en e-learningvormen, aanpassen aan het herziene EU-beleid inzake opleiding voor het GVDB en de richtsnoeren van de EU-groep civiele opleiding, en zullen zij bijdragen aan het GVDB-opleidingsprogramma, voortbouwend op de rol van de Europese Veiligheids- en defensieacademie (EVDA). In 2024 zullen de bevoegde Commissiediensten relevante door de Commissie gefinancierde opleidingsprojecten afstemmen op dit pact inzake het civiele GVDB. Met ingang van 2026 zullen de lidstaten hun deskundigen opleiden, onder andere met taalcursussen, door gebruikmaking van standaardopleidingsmateriaal, opleidingstrajecten en een beoordeling van de langetermijneffecten van de door de EDEO en de EVDA ontwikkelde opleidingen. Er zullen passende procedures worden vastgelegd voor de deelname van personeel uit alle lidstaten aan relevante cursussen in nationale opleidingscentra. Er moet een certificeringsmechanisme voor gezamenlijke en gedeelde GVDB-opleidingen worden opgezet om opleidingsnormen te waarborgen.

SAMENWERKEN MET PARTNERS

19. In 2025 zal de EDEO, op basis van bestaande beste praktijken, richtsnoeren uitdenken voor civiele GVDB-missies om lokale instellingen in lijn met het EU-SSR-kader en de geïntegreerde aanpak te betrekken, teneinde het lokaal eigenaarschap te vergroten. In 2025 zullen alle civiele GVDB-missies een gestructureerde dialoog met het maatschappelijk middenveld voeren en verslag uitbrengen over de bevindingen die hieruit voortkomen. In 2025 zullen de EDEO en de lidstaten streven naar synergie, en de samenwerking met het maatschappelijk middenveld op alle niveaus versterken.

20. Vanaf 2023 zal de EDEO de samenwerking tussen de VN en de EU op het gebied van de rechtsstaat, de hervorming van de veiligheidssector en stabilisatie versterken om de uitwisseling en samenwerking op centraal niveau en in alle missies te ondersteunen, onder meer door bij wijze van proef een civiele GVDB-missie voor nauwere samenwerking ter plaatse aan te wijzen. De EDEO zal, conform het strategisch kompas, de wederzijds voordelige samenwerking met de NAVO verder versterken op gebieden van gemeenschappelijk belang, zoals de bestrijding van hybride dreigingen, cyberbeveiliging en het aanpakken van de veiligheidsimplicaties van klimaatverandering, waar dit relevant is voor het civiele GVDB. De samenwerking zal worden voortgezet binnen het overeengekomen kader van de drie gezamenlijke verklaringen, met volledige inachtneming van de overeengekomen beginselen van wederkerigheid, transparantie, inclusiviteit en besluitvormingsautonomie, die als leidraad dienen voor en ten grondslag liggen aan het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO. De EDEO zal met regionale actoren zoals de OVSE en de AU nauwer samenwerken op het gebied van conflictpreventie en crisisbeheersing door in te zetten op een betere gedeelde analyse en situationeel bewustzijn, bemiddeling, bevordering van synergie voor opleidingen, uitwisseling van goede praktijken en lessen en contacten op centraal niveau en op het terrein. De EDEO zal gelijkgezinde derde landen verder ondersteunen bij het versterken van hun capaciteit om bij te dragen aan het civiele GVDB.
